

BIBLIOTEKA
SHTETIT

814-32

692

KOKA

E Panfleta
dhe
përshkrime

GJAR
PERIT

PANO ÇUKA

814-32
C 92

PANO ÇUKA

KOKA E GJARPËRIT...

Pamfleta dhe përshkrime

681

SHTËPIA BOTUESE E LIBRIT POLITIK

KLERIKË E XHELATË

Dikur një karikaturist, duke satirizuar jezuitët, këta spiunë dhe zbatues të verbër të vullnetit të papës, i paraqiti të veshur me raso, me librin e shënjtë në njërën dorë dhe me kërrabën e bariut në tjetrën. Veçse në vend të kokës së njeriut u vuri një kokë ujku me gojë të hapur, ku përpëlitej një qengj që s'kishin mundur ende ta gëlltisnin.

Karikaturë e goditur! Por do të ishte më kuptim-plote po të kishte si deçiturë këtë fjalë të vetme: «Feja». Sepse e tillë është e tërë feja: një ulkojnë e pangopur, sado që mundohet ta mbulojë fizionominë e saj të vërtetë nën lëkurën e qengjit. Dhe, ashtu si ulkonja e përrallës, e cila, për të mashtruar keçërit që t'i hapnin derën, imitoi zërin e nënës së tyre, edhe feja, për të mashtruar viktimat e saj, shpiku një gjuhë tjetër, gjuhën e «shkrimeve të shenjta», të ungjillit e të kuranit, e cila, gjoja, çel rrugën drejt parajsës. Por, në rast se viktimat nuk i bindeshin kësaj gjuhe mashtruese, sepse ndjenin se qëllimi i saj që skllavërimi fizik e shpirtëror i tyre, atëhere patriarkët dhe papët, peshkopët dhe kardinalët, priftërinjtë e murgjët, baballarët e hoxhallarët, turreshin ku-

ndër viktimave, ashtu siç u sul ulkonja e përrallës kundër keqërve.

Dhe ata nuk nguronin të përdornin çdo mjet: që nga helmi ideologjik, për t'i çarmatosur e trullësuar të varfërit gjer në vdekjen e llahtarshme mbi turrën e druve. Kjo është një e vërtetë e padiskutueshme historike. Fjalët se gjoja «feja ka si karakteristikë dalluese bindjen dhe jo detyrimin», se Krishti «nuk kërkon ta adhurojnë me dhunë» etj. janë profka, të cilat mund të mashtrojnë vetëm naivët.

Në vitin 391 episkop Theofili dha kushtimin për djegjen e pallatit të famshëm mbretëror të Egjiptit «me gjithë thesarin e librave të tij». Më vonë, patriarku i Aleksandrisë, Kirilli, drejtoi vetë pogromet e egra kundër çifutëve, i zboi nga qyteti dhe grabiti gjithë pasurinë e tyre. (Ç'ndryshim kishin këta klerikë nga Atilët e Neronët dhe nga Aihmanët e ditëve tona?). Në atë kohë bashibozukët e Theofilit vranë matematicienen dhe filozofen Ipatja, të përmendur për gjenialitetin dhe bukurinë e saj, duke e copëtuar atë dhe duke i shpërndarë copat nëpër rrugë. Mos vallë të gjitha këto u bënë për të dëshmuar se feja përdor «kryesisht bindjen»?

Disa vjet më vonë u gjetën zorrët e Nestorit, të hedhura në kanal in e ujërave të zeza. Pse? Sepse kishite guxuar ta quante Shën Marinë jo hyjëlindëse, por, thjeshtë, krishtlindëse, d.mm.th. nënë e një njeriu. Klerikët u munduan ta mbulonin këtë masakër, duke ja atribuar një çudie, ashtu siç bëjnë për afërisht fashistët, të cilët i masakrojnë kundërshtarët politikë nëpër bodrumet e policisë dhe njoftojnë se «vrasin veten». (Metodë e vjetër kjo e zhdukjes së kundërshtarëve në mënyrë misterioze. Duket se perëndia e

urtë, që kur e krijoi njeriun, mendoi edhe mënyrën e zhdukjes së tij. «Librat e shenjtë» përmendin disa shembuj të tillë). Por le të pranojmë për një çast se i zëmë besë përrallës klerikale se gjoja engjëlli i perëndisë masakroi Nestorin dhe se «u derdhën të gjitha zorrët e tij në nevojtores». Lind pyetja: «Mos vallë «qengji i perëndisë», «i plotfuqishmi» dhe «i plotmëshirueshmi» Krisht dërgoi engjëllin katil për të ngulur thikën e mprehur në barkun e viktimës që të tregonte se «nuk pretendon ta adhurojnë me anën e dhunës?»

A ka njeri që të mos i ngjethet mishtë kur dëgjon krimet që kanë kryer, në emër të Krishtit, papët, «bishat me fytyrë njeriu»? Në qoftë se do të rreshtoheshin kriminelët më të pashpirt, ata, padyshim, do të zinin vendin e parë.

Në emër të Krishtit, nën drejtimin e drejtpërdrejtë të papës, me bekimin e tij, u organizuan kryqëzatat famëkeqe. U nisën trupat e çifligarëve të Evropës Perëndimore për të çliruar, gjoja, varrin e shenjtë, që s'ka ekzistuar kurrë, kurse, në të vërtetë, ata u turrrën për të shkelur toka të huaja, për të grabitur pasuritë, për t'i kthyer banorët e atyre vendeve në skllëvër... Ata hapën varre të vërteta të panumërta për viktimat e barbarizmit të tyre të shfrenuar.

Ata u futën në Jerusalem dhe vranë në masë muslimanët, duke përfshirë gra e fëmijë. (Mbase me gjakun e tyre duhej të vaditej «varri i shpëtimtarit!») Dhe e ndalën masakrën vetëm sa për t'u falur në «varrin e shenjtë», si të krishterë të mirë dhe, përsëri, filluan më me tërbim vrasjet e plaçkitjet, sepse, siç duket, morën forca të reja nga të falurit.

Në emër të Krishtit bashibozukët e Papës Inocenti III më 1208 shkretuan plotësisht territorin e lulëzuar të Francës Jugore, duke shfarosur qytete të tëra. Dhe përfaqësuesit e tij të «shenjtë» deklarorin qetë: «Vrajini që të gjithë. Perëndia do të zgjedhë njerëzit e saj në botën tjetër».

Në emër të Krishtit, kisha krijoi inkuzicionin. Dhe mjerë ai që akuzohej si heretik, si antikrisht, (gjë që mund ta bënte fare lehtë çdo prift po t'i prishej pak qejfi nga ndonjëri). Fati i tij ishte i përcaktuar: tortura të egra në bodrumet e gestapove fetare dhe, më në fund, dënimi me vdekje. Veçse, pas këtij dënimi, inkuzitorët tregonin gjithë «shenjtërinë» dhe «mëshirën» e tyre. Nga «dhemshuria» për të dënuarit, porositnin xhelatët t'i vrisnin «pa derdhur gjak». Dhe xhelatët — edhe ata të krishterë të mëshirshëm — i digjnin së gjalli ose i mbytnin. (Ç'zemërgjerësi! E ngjajshme me atë të hitlerianëve që i mbytnin njerëzit në dhomat e gazit dhe me atë të amerikanëve që i vdesin në karriget elektrike!). Kështu, me anën e këtyre mënyrave të... krishtere, gjetën vdekjen — sipas të dhënave jo të plota — mbi 12 milion njerëz që u cilësuan si të pabesë, të cilët, megjithatë, pas vdekjes mund të bëheshin besimtarë të flaktë dhe të shkonin në parajsë në qoftë se të afërmit do të blinin indulgjenca për faljen e mëkateve edhe sikur këto indulgjenca t'i shisnin vetë papët që kishin dhënë dënimet me vdekje.

Por, mundet vallë të numërohen gjithë ato krime që kanë kryer ato «bisha me fytyrë njeriu»? Sic ka thënë Volteri, «fanatizmi fetar ka shkaktuar aq shumë krime sa nuk kanë shkaktuar ndeshjet më

gjigande». Ato duar, të cilat aq qetë preknin meshën në dhiskun e shenjtë, që shkoqitnin ritmikisht tespiet, ishin të përlyera me gjakun e viktimave të pafajshme. A nuk pikonin gjak duart e papëve dhe të patriarkëve që firmosnin urdhërat për masakrimin e kundërshtarëve me të njëjtën gjakftohtësi që firmosnin edhe mesazhet kishëtare? A nuk i zhyti dhespoti grek Fotios duart e tij të «shenjta» në gjakun e patriotëve shqiptarë që i therrën andartët grekë me urdhërin dhe bekimin e tij? Mos vallë rasot e qëndisura me ar dhe «kërraba e bariut» e penguan dhespotin tjetër, të «shenjtin» Spiridon, të përdorte thikën e xhelatit me të njëjtën lehtësi që përdorte «lulgën e kungimit» kur, i shtyrë nga shovinizmi i shfrenuar, u sul me mercenarë të tjerë, kasapë njerëzish, kundër grave e fëmijëve të papërkulur të vendit tonë?

Të gjitha mjetet, deri në ato më barbaret, i përdori pa ngurim feja për të realizuar qëllimet e saj dhe për t'u shërbyer sa më mirë e sa më me sukses të pasurve, sunduesve, sepse, siç thoshte Gorki, «nuk ka diktator që të mos jetë mbështetur te kisha dhe nuk ka fe, që të mos i ketë shërbyer diktaturës së të pasurve kundër popullit punonjës». «Feja, — shkruante më 1931 edhe «Zani i Naltë», organ i komunitetit musliman, — asht një polic, një dedektiv, që din çdo fshehtësi të brendshme dhe të jashtme të njeriut. Feja asht një fuqi ekzekutive që shëtit në qytet, në katund, në male e fusha së bashku me njeriun; flen e bije me të dhe asht gadi kurdoherë të kryejë detyrën e vet në ato vende ku nuk mund të arrijë dora e fuqisë qeveritare».

«Dridhuni, pra, o njerëz! Mos ju gënjejë mendja

se do të shpëtoni. Atje ku nuk mund të futet qeveria, futem unë, feja, që e ndihmoj atë.»

Kështu bashkëpunonin klerikët e xhelatët që të bënin njerëzit «një kope të urtë, që shtrin e bindur kurrizin nën gërshërët e qethësit».

Po marrim një shembull tjetër nga historia:

Njëmbëdhjetë shekuj më parë, perandori frëng Karl, shfarosësi i njerëzve dhe qyteteve të panumërtat, konsideronte krim çdo largim nga dogma e krishtërimit dhe i shkonte në thikë paganët e porsakrishterizuar me dhunë, që guxonin të adhuronin perënditë e tyre të mëparshme. Ndërsa kisha shpallte, nga ana e saj, se «mosbindja ndaj perandorit dhe revolta ndaj tij nuk ishin vetëm tradhëti, por edhe një mëkatë, të cilën e dënon perëndia». (Mos vallë edhe vendimin për vrasjen e 4500 saksonëve, që zbatoi Karli, e mori «gjykatësi i lartë», perëndia, i ulur këmbëkryq si pasha mbi ndonjë shilte, nën ndonjë hije të dendur peme, në çiflikun e tij — parajsë?)

Po përse të vemi kaq larg? Le të kujtojmë përqafimet e ngrohta të papës me Musolinin. Diktatori famëkeq, me marrëveshje të tilla si konkordati i vitit 1929, e pranonte «fronin e shenjtë» si pronar dhe sundimtar absolut në Vatikan dhe i dha atij me qindra milionë lireta, duke e përjashtuar nga çdo lloj takse. (E ç'taksë të paguanin «etërit e shenjtë»? Leri të shkretët të hanë një copë bukë! Taksa le të paguajnë të varfërit; ata, të paktën, janë mësuar të jenë të urit!) Dhe milionat e lretave lindën miliona të tjera, — një lindje me të vërtetë e begatshme, e çuditshme! Brenda 40 vjetëve — siç e pohoi një nga ministrat italianë të financave, — ato nga një miliard e ca u bënë 100 miliardë. (E ç'janë 100 miliardë për një

përfaqësues të zotit në tokë? Ore, ndonjëherë bëhemi edhe ne të çuditshëm. Mos duam vallë që të shohim të shkretët «etërit e shenjtë» të ndërën dorë për lëmshë?) Por, ama, edhe «etërit e shenjtë» nuk i harruan të mirat. (Je në vete, si do t'i harronin?!) Ata, «etërit e shenjtë», duke mbajtur në njërën dorë ungjillin dhe në tjetrën thikën e xhelatit, të fshehur nën veladon, bekonin trupat fashiste që sulleshin si bisha kundër vendeve të tjera për t'i nënshtruar.

Le të kujtojmë, pastaj, papën e parafundit, Joannin XXIII, që me një cinizëm jo të rrallë për papët, shpallte troç se «nuk mund të ekzistojë paqe në botë, në rast se të gjithë njerëzit nuk do të bashkoheshin me zotin në të vetmin sistem shoqëror që ai pëlqen dhe që është kapitalizmi». Me fjalë të tjera: «Njerëz, që u çliruat nga kapitalizmi, ju mori lumi, u bëtë komunistë heretikë. Ndërnj përsëri duart për t'u kaluar prangat që të shpëtoni. Ndërsa ju, që i kini prangat, mos u revoltoni. Jeni të zgjedhurit e përndisë! Ju do të trashëgoni mbretërinë qiellore»

Sunduesit i ngulnin popullit thikën deri në kockë. Në vitet e luftës e shtynin atë si kope, në kasaphanë, për interesat e tyre grabitqare. Në vitet e «paqes» e shfarrosnin me punën e rëndë, me shfrytëzimin dhe taksat të mëdha. Ndërsa për shërbyesit e kishës... s'ndodhte asgjë. Prandaj ata, me ndërgegje të qetë, si të krishterë të mirë, predikonin: «T'i lutemi përndisë për çdo gjendje të njerëzve. T'i lutemi në radhë të parë për episkopët e kishës dhe klerin; pastaj për mbretin, për hegjemonët dhe të pasurit». sepse kështu, sipas apostullit Pavël, «do të kalojmë një jetë të qetë, pa telashe, tërë besim dhe thjeshtësi,

dhe kjo është e mirë dhe e pranueshme për shpëtimtarin tonë - perëndinë». Le të të vrasin, pra, o i krisherë, mbretërit, hegjemonët, të pasurit. Le të të shfarosin me anë të urisë. Ti falënderoji, se ata të hapin rrugën për në parajsë! Lutju perëndisë që të të falë jetë të gjatë me qëllim që të mos të të lënë në mes të udhës!

Kështu, pra, feja u ka shërbyer të pasurve, cilëtdo që të ishin ata. Themi cilëtdo, sepse feja ka ruajtur të pasurit me të vërtetë si një qen stani, veçse me një ndryshim: nuk shquhej aspak për besnikëri. Nuk mund të bënte, nuk mund të qëndronte pa u shërbyer zotërinjve, por s'i bëhej vonë në se sot ishin këta dhe nesër vinin të tjerë. Në këtë drejtim ajo i ngjan një kafshe tjetër: kameleonit.

Ja një qyfyfyr që ndodhi shekullin e kaluar në Greqi. Kur dikush qëlloi pa sukses mbretëreshën Amalia, në katedralen u vendos konizma e Shën... Shpëtimtarit, i cili «shpëtoi» nga plumbi «mbretëreshën e panjollosur, të papërlyer, të dlirtë...», siç e quante atëhere Amalinë metropoliti i shenjtë. Por ç't'i bësh që një ditë u përmbys mbretëria dhe mbretëresha, së bashku me burrin e saj të shurdhër, mblodhën rangallet dhe ikën nga sytë këmbët. Atëhere priftërinjtë, pa humbur kohë, ulën Shën Shpëtimtarin dhe ngritën Shën... Çlirimin sepse, siç thanë, u çlirua toka e atdheut nga... tiranët.

Një metamorfozë vërtet e çuditshme, por e zakonshme për klerin.

Nëpër kisha këndodheshin lutje për mbretërit e mbretëreshat. Por në qoftë se sot i luteshin perëndisë për këtë mbret apo mbretëreshë, nesër, kur ata përmbyseshin, në gojën e priftërinjve ai nga i ma-